

ЗАТВЕРДЖЕНО:
наказом Мінагрополітики
від 04 жовтня 2023 року № 1754

УДК 634.23

Код UPOV: PRUNU_CSS
PRUNU_GON

Методика
проведення експертизи сортів вишні звичайної і вишнево-черешневих
гібридів (*Prunus cerasus* L., *Prunus* × *gondouinii* (Poit. & Turpin) Rehder на
відмінність, однорідність і стабільність

Загальні рекомендації

1. Предмет методики

Методика стосується всіх сортів *Prunus cerasus* L., *Prunus* × *gondouinii* (Poit. & Turpin) Rehder.

2. Необхідний рослинний матеріал – однорічні саджанці

1) Компетентний орган визначає скільки, якої якості, коли й куди постачається садивний матеріал для експертизи сорту.

2) Мінімальна кількість садивного матеріалу має становити п'ять однорічних саджанців або 3 пагони з бруньками, або 5 сплячих пагонів для щеплення, достатніх для відтворення 5-ти дерев. Використовують підщепи, рекомендовані повноважним органом.

3) Садивний матеріал має бути здоровим на вигляд, не ураженим хворобами, не пошкодженим шкідниками та відповідати вимогам чинних нормативних документів щодо якості і сортових характеристик.

4) Садивний матеріал нічим не обробляють.

3. Метод експертизи

1) *Тривалість експертизи*

Експертиза має тривати щонайменше два незалежні цикли задовільного

плодоношення. За необхідності експертизу продовжують на третій цикл.

2) Місце експертизи

Експертизу проводять у двох закладах експертизи (основному та додатковому).

3) Умови для проведення експертизи

Експертизу виконують за умов, що забезпечують задовільний ріст і розвиток рослин, і достатнє виявлення характерних ознак сорту. Оптимальну стадію розвитку рослин для оцінки кожної ознаки вказано літерами в другій колонці Таблиці ознак і описано в поясненні до неї.

4) План експертизи

Планують такий розмір ділянок, щоб вилучення рослин або їхніх частин для вимірювань і підрахунків не шкодило б обстеженням, які тривають до кінця циклу вирощування. Кожне дослідження має включати щонайменше 5 дерев. Рекомендована схема розміщення дерев $4,0 \times 2,5$ м.

5) Метод дослідження

Опис морфологічних ідентифікаційних ознак сорту здійснюють методом візуальної оцінки та за допомогою вимірювань чи підрахунків залежно від типу (якісні – QL, кількісні – QN, псевдоякісні – PQ). Тип виявлення вказано в першій колонці Таблиці ознак.

Рекомендований метод спостереження за ознаками вказано в другій колонці Таблиці ознак:

MG: разове вимірювання групи рослин або частин рослин (наприклад, висота);

MS: вимірювання групи попередньо визначених рослин або частин рослин, на яких впродовж вегетації здійснюють усі вимірювання кількісних ознак (наприклад, довжина);

VG: візуальна разова оцінка групи рослин;

VS: візуальна оцінка окремих, попередньо визначених рослин або частин рослин.

6) Кількість рослин / частин росли

Експертизі підлягає щонайменше п'ять рослин. Ознаки плоду і кісточки визначають на 15 плодах, взятих по три штуки з кожного з п'яти дерев.

Усі вимірювання варто здійснювати на такій кількості рослин:

MG: разове вимірювання 5 рослин або 10 частин рослин;

MS: вимірювання окремих, попередньо визначених 5 рослин або 10 частин рослин (наприклад, однорічний пагін: довжина міжвузля);

VG: візуальна разова оцінка 5 рослин;

VS: візуальна оцінка окремих, попередньо визначених 5 рослин або 10 частин рослин (наприклад, пагін: антоціанове забарвлення верхівки під час активного росту);

L: лабораторні дослідження.

4. Оцінка відмінності, однорідності та стабільності

Для оцінки виявлення відмінності й однорідності використовують ознаки, наведені в Таблиці ознак, і коди (1–9), необхідні для електронного опрацювання даних. Сукупність цих кодів складає кодову формулу сорту і використовується для формування групи подібних сортів.

1) *Експертиза на відмінність*

Сорт відповідає умові відмінності, якщо за виявленням ознак він чітко відрізняється від будь-якого іншого сорту, загальновідомого до дати, на яку заявка вважається поданою. Експертизу на відмінність проводять після отримання результатів морфологічного опису першого року. Якщо сорт-кандидат може бути вирізненим з-поміж загальновідомих сортів методом порівняння їхніх описів, то він є відмітним. Коли неможливо чітко вирізнити сорт-кандидат серед загальновідомих за морфологічною кодовою формулою, його необхідно наступного року порівняти в польовому досліді.

2) *Експертиза на однорідність*

Сорт вважається однорідним, якщо з урахуванням особливостей його розмноження рослини сорту залишаються достатньо подібними за своїми основними ознаками, визначеними під час морфологічного опису.

Для оцінки однорідності приймається популяційний стандарт 1% за

рівня ймовірності 95%. У вибірці з п'яти рослин нетипові не допускаються.

Нетипові рослини позначають стрічками, етикетками тощо. За відсотком нетиповості встановлюють однорідність сорту. *4.3 Експертиза на стабільність*

Сорт вважається стабільним, якщо його основні ознаки, відзначені в Описі, залишаються незмінними після неодноразового розмноження чи, у разі особливого циклу розмноження, наприкінці кожного такого циклу.

Зазвичай, коли сорт однорідний, він вважається стабільним.

5. Групування сортів для експертизи на відмінність

Сорти групують за найвідмітнішими морфологічними ознаками для кожного сорту. Для групування сортів використовують ознаки, які, як відомо з практики, не варіюють або дуже слабо варіюють у межах сорту. Ці ознаки можуть бути використані окремо або в комбінаціях з іншими.

Рекомендовано для групування такі ознаки:

- Плід: розмір (ознака 27);
- Плід: забарвлення шкірки (ознака 36);
- Плід: забарвлення м'якоті (ознака 37);
- Плід: забарвлення соку (ознака 38);
- Час початку цвітіння (ознака 46);
- Час початку достигання плодів (ознака 47).

Для чіткої реєстрації виявлення ознаки поряд із сортами-кандидатами необхідно висаджувати сорти-еталони.

6. Умовні позначення

(*) – ознаки, позначені зірочкою, завжди залучають до Методик з експертизи на ВОС усіма країнами-членами UPOV, за винятком випадків, коли виявлення попередньої ознаки або регіональні умови довілля це унеможливають;

(+) – вказує на те, що до цієї ознаки надано пояснення або ілюстрації після Таблиці ознак.

(a) – (d) – див. пояснення в Розділі 8.

7. Таблиця ознак сортів вишні звичайної і вишнево-черешневих гібридів

Ознаки		Ступені виявлення ознак	Коди	Сорти-еталони
1	2	3	4	5
1. (+) QN	Дерево: за силою росту MG (a)	дуже слабке	1	Demesova, Kelleriis 14, Samor
		слабке	3	Gerema, Nana, Норд Стар
		помірне	5	Karneol, Montmorency, Подбельська
		сильне	7	Kantorjanosi 3, Pándy Bb. 119, Альфа
		дуже сильне	9	Érdi nagygyümölcsű, Piramis
2. (*) (+) PQ	Дерево: габітус VG (a)	прямий	1	Oblachinska, Piramis, Tarina, Альфа
		напівпрямий	2	Safir, Újfehértói fürtös, Норд Стар, Тургенєвка
		розлогий	3	Karneol, Montmorency, Samor, Подбельська
		пониклий	4	Ciganymeggy 7
3. (*) (+) QN	Дерево: галуження VG (a)	слабке	3	Meteor korai, Piramis, Samor
		помірне	5	Morsam, Pándy Bb 119, Тургенєвка, Подбельська, Норд Стар
		сильне	7	Cigánymeggy 7, Montmorency, Safir, Альфа

Продовження таблиці

1	2	3	4	5
4. (+) PQ	Дерево: розташування бруньок VG (a)	уздовж усієї гілки	1	Maliga emléke, Piramis, Норд Стар, Тургенєвка
		лише на середній і периферійній частині гілки	2	Érdi jubileum, Meteor, Morava, Подбельська
		лише на периферійній частині гілки	3	Cigánymeggy 7, Samor, Schattenmorelle
5. QN	Молодий пагін: антоціанове забарвлення верхівки (під час активного росту) VS	відсутнє або дуже слабе	1	Cigánymeggy 59, Meteor, Подбельська
		слабе	3	Kelleriis 16, Montmorency, Тургенєвка
		помірне	5	Érdi bőtermő, Meteor korai, Schattenmorelle, Норд Стар
		сильне	7	Érdi jubileum, Fanal
		дуже сильне	9	Érdi nagygyümölcsű, Topas
6. QN	Молодий пагін: опушення верхівки (під час активного росту) VS	слабе	3	Cigánymeggy 7, Csengődi, Karneol
		помірне	5	Favorit, Morava
		сильне	7	Cigánymeggy 59

Продовження таблиці

1	2	3	4	5
7. (*) (+) QL	Однорічний пагін: міжвузля за довжиною VS (a)	нормальні	1	Fanal, Montmorency, Pándy 279, Подбельська, Тургенєвка
		короткі	2	Норд Стар
8. QN	Однорічний пагін: кількість сочевичок MS (a)	мала	3	Gerema, Kelleriis 16, Альфа
		середня	5	Meteor, Pándy Bb. 119, Подбельська
		велика	7	Maliga emléke, Meteor korai, Piramis, Тургенєвка
9. QN	Листкова пластинка: за довжиною MS (b)	коротка	3	Cigánymeggy C. 404, Meteor, Oblachinska, Норд Стар
		середня	5	Karneol, Kántorjánosi 3, Kelleriis 16, Альфа, Подбельська
		довга	7	Érdi bőtermő, Favorit, Maliga emléke, Тургенєвка
10. QN	Листкова пластинка: за шириною MS (b)	вузька	3	Montmorency, Schattenmorelle, Тургенєвка
		середня	5	Karneol, Kelleriis 16, Pándy Bb 119, Норд Стар

Продовження таблиці

1	2	3	4	5
		широка	7	Érdi bötermő, Maliga emleke, Подбельська
11. (*) QN	Листкова пластинка: відношення довжина / ширина MS (b)	мале	3	Cigánymeggy 7, Kelleriis 16, Подбельська
		середнє	5	Karneol, Maliga emleke, Норд Стар
		велике	7	Favorit, Meteor korai, Oblachinska, Тургенєвка
12. QN	Листкова пластинка: інтенсивність зеленого забарвлення верхнього боку VS (b)	слабка	3	Cigánymeggy 59, Píacs 1
		помірна	5	Karneol, Morina, Schattenmorelle, Альфа, Шалуня
		сильна	7	Pándy Bb. 119, Норд Стар, Тургенєвка
13. QN	Листкова пластинка: глянсуватість VS (b)	відсутня або дуже слабка	1	Csengődi, Schattenmorelle
		помірна	2	Debreceni bötermő, Nana, Подбельська
		сильна	3	Karneol, Montmorensy, Альфа, Норд Стар
14. (*)	Листок: черешок за довжиною	короткий	3	Karneol, Kelleriis 16, Oblachinska, Норд Стар

Продовження таблиці

1	2	3	4	5
QN	MS (b)	середній	5	Maliga emléke, Montmorency, Újfehértói fürtös, Тургенєвка, Подбельська, Альфа
		довгий	7	Favorit, Piramis
15. QN	Листок: антоціанове забарвлення черешка (верхній бік) VS (b)	слабке	3	Gerema, Oblachinska, Норд Стар
		помірне	5	Favorit, Шалуня
		сильне	7	Fanal, Montmorency, Safir, Тургенєвка, Подбельська
16. QN	Листок: відношення довжина листяної пластинки / довжина черешка MS, (b)	мале	3	Favorit, Pipacs 1
		середнє	5	Montmorency, Schattenmorelle, Тургенєвка, Подбельська
		велике	7	Karneol, Kelleriis 16, Meteor, Норд Стар
17. (*) (+) QL	Листок: нектарники VS	відсутні	1	North Star, Oblachinska
		наявні	9	Favorit, Piramis, Альфа, Подбельська, Тургенєвка
18. (+) PQ	Нектарники: розміщення VS	лише біля основи листяної	1	Karneol, Meteor, Подбельська

Продовження таблиці

1	2	3	4	5
		пластинки		
		як біля основи листякової пластинки, так і на черешку	2	Favorit, Montmorensy, Альфа, Тургенєвка
		лише на черешку	3	Kantorjanosi 3, Pipacs 1, Tarina
19. (+) PQ	Нектарники: забарвлення VS	зеленувато- жовте	1	Samor
		оранжево-жовте	2	Kantorjanosi 3, Safir, Topas
		світло-червоне	3	Cigánymeggy 7, Érdi bőtermő, Oblachinska, Альфа, Тургенєвка
		темно-червоне	4	Meteor, Nana, Подбельська
		коричнювате	5	Karneol, Morina
20. (+) QN	Прилисток: положення VS	відхилене від пагона	1	Kelleriis 16, Meteor, Samor, Норд Стар, Подбельська
		притиснуте до пагона	2	Favorit, Pándy 279 Тургенєвка
		прилягає впоперек до пагона	3	Csengődi, Pipacs 1, Piramis

Продовження таблиці

1	2	3	4	5
21. (+) QN	Прилисток: розмір MS	малий	3	Favorit, Schattenmorelle, Újfehértói fürtös, Норд Стар, Тургенєвка, Подбельська
		середній	5	Debreceni bőtermő, Maliga emléke, Samor
		великий	7	Meteor korai, Morsam
22. (+) QN	Прилисток: виступи країв VS	відсутні або слабкі	1	Oblachinska, Schattenmorelle, Újfehértói fürtös Тургенєвка
		середні	2	Piramis, Samor, Норд Стар
		сильні	3	Csengődi, Kelleriis 16, Meteor korai
23. (+) QN	Квітка: діаметр MS (c)	малий	3	Oblachinska, Samor
		середній	5	Kelleriis 16, Montmorency, Újfehértói fürtös, Тургенєвка
		великий	7	Érdi bőtermő, Kántorjánosi 3, Pándy Bb. 119, Альфа, Подбельська
24. (+)	Квітка: розташування	вільне	1	Kelleriis 16, Újfehértói fürtös, Тургенєвка

Продовження таблиці

1	2	3	4	5
QN	пелюсток VS (c)	дотичне	2	Érdi jubileum, Montmorency, Schattenmorelle, Норд Стар
		перекривне	3	Favorit, Meteor korai, Oblachinska, Подбельська
25. (+) PQ	Квітка: форма пелюстки VS (c)	округла	1	Favorit, Meteor, Oblachinska Альфа, Подбельська
		оберненояйцепо дібна	2	Kelleriis 16, Pipacs 1, Safir, Тургенєвка
		оберненошироко - яйцеподібна	3	Érdi bőtermő, Korai pipacs, Schattenmorelle
26. (+) PQ	Квітка: розташування VS (c)	поодинокі	1	Cerella, Nabella
		попарне	2	Safir
		зібране в зонтикоподібне суцвіття	3	Stevnsbear, Újfehértói fűrtös, Тургенєвка
		змішане	4	Schattenmorelle, Подбельська, Альфа
27. (*) QN	Плід: розмір MS (d)	дуже малий	1	Oblachinska, Stevnsbaer
		малий	3	Ciganymeggy 7, Ciganymeggy C 404
		середній	5	Érdi bőtermő, Schattenmorelle, Альфа,

Продовження таблиці

1	2	3	4	5
				Подбельська
		великий	7	Favorit, Karneol, Pándy Bb. 119, Тургенєвка
		дуже великий	9	Érdi nagygyümölcsű, Piramis, Safir
28. (*) (+) PQ	Плід: форма (вигляд з боку черевного шва) VS (d)	ниркоподібна	1	Érdi jubileum, Pándy Bb. 119, Тургенєвка
		сплющена	2	Montmorency, Morina, Подбельська, Шалунья
		округла	3	Maliga emléke, Nana
		еліптична	4	Csengődi, Karneol, Morsam, Норд Стар, Альфа
29. (+) PQ	Плід: форма верхівки VS (d)	загострена	1	Favorit, Morsam, Тургенєвка
		плеската	2	Korai pipacs, Samor, Подбельська, Норд Стар
		вдавлена	3	Cigánymeggy C. 404, Montmorency, Schattenmorelle
30. (*) QN	Плід: плодоніжка за довжиною MS	дуже коротка	1	Maliga emléke, Montmorency
		коротка	3	Nana, Piramis, Альфа

Продовження таблиці

1	2	3	4	5
	(d)	середня	5	Morina, Pándy Bb. 119, Подбельська
		довга	7	Favorit, Тургенєвка
		дуже довга	9	Csengodi, Pipacs 1
31. QN	Плід: плодоніжка за товщиною MS (d)	тонка	3	Morsam, Schattenmorelle, Норд Стар
		середня	5	Karneol, Pándy 279, Подбельська, Шалунья
		товста	7	Maliga emléke, Piramis, Альфа
32. (*) QL	Плід: антоціанове забарвлення плодоніжки VS (d)	відсутнє	1	Meteor korai, Норд Стар, Подбельська
		наявне	9	Ujfehertoi furtos
33. QN	Плід: кількість приквітків на плодоніжці MS (d)	відсутні або мала	1	Piramis, Tarina, Подбельська
		середня	2	Érdi bőtermő, Morina, Тургенєвка
		велика	3	Gerema, Kántorjánosi 3, Kelleriis 16, Норд Стар
34. QN	Плід: розмір приквітків на плодоніжці MS (d)	малий	3	Érdi bőtermő, Maliga emléke
		середній	5	Cigánymeggy C. 404, Favorit, Норд Стар, Тургенєвка

Продовження таблиці

1	2	3	4	5
		великий	7	Kántorjánosi 3, Újfehértói fürtös
35. QL	Плід: відокремлюючий шар між плодоніжкою і плодом VS (d)	відсутній	1	Csengődi, Meteor korai, Норд Стар
		наявний	9	Karneol, Újfehértói fürtös, Альфа, Тургенєвка
36. (*) PQ	Плід: забарвлення шкірки VS (d)	оранжево- червоне	1	Meteor, Pipacs 1, Ранній десерт
		світло-червоне	2	Favorit, Montmorency
		помірно-червоне	3	Pandy Bb.119
		темно-червоне	4	Cigánymeggy 7, Gerema, Nana, Подбельська, Тургенєвка
		коричнево- червоне	5	Karneol, Kellereiis 16, Schattenmorelle
		чорнувате	6	Érdi jubileum, North Star, Норд Стар, Шалуња
37. (*) PQ	Плід: забарвлення м'якоті VS (d)	жовтувате	1	Montmorency, Pipacs 1, Ранній десерт
		рожеве	2	Meteor, Pándy 279
		помірно-червоне	3	Kántorjánosi 3, Karneol
		темно-червоне	4	Cigánymeggy 7, Fanal, Тургенєвка,

Продовження таблиці

1	2	3	4	5
				Подбельська
38. (*) PQ	Плід: забарвлення соку VS (d)	безбарвний	1	Montmorency
		світло-жовте	2	Pipacs 1
		рожеве	3	Meteor, Pándy
		помірно-червоне	4	Kántorjánosi 3, Karneol
		темно-червоне	5	Cigánymeggy 7, Érdi jubileum, Fanal, Тургенєвка, Подбельська
39. (*) QN	Плід: за твердістю L (d)	м'який	3	Csengődi, Samor
		середній	5	Karneol, Pándy 279, Подбельська, Шалунья, Тургенєвка
		твердий	7	Erdi jubileum
40. QN	Плід: кислотність L (d)	дуже низька	1	Érdi nagygyümölcsű, Meteor korai
		низька	3	Erdi botermo, Шалунья
		помірна	5	Impératrice Eugénie, Pandy 279, Подбельська, Альфа
		висока	7	Meteor, Montmorency
		дуже висока	9	Cigánymeggy 7, Schattenmorelle
41. QN	Плід: цукристість L (d)	низька	3	Montmorency
		середня	5	Pandy 279, Тургенєвка
		висока	7	Érdi jubileum, Favorit, Korai pipacs, Шалунья,

Продовження таблиці

1	2	3	4	5
				Альфа, Подбєльська
42. QN	Плід: соковитість L (d)	низька	3	Érди jubileum, Korai pipacs
		середня	5	Maliga emléke, Pándy 279, Тургенєвка
		висока	7	Csengődi, Favorit, Montmorency, Подбєльська
43. (*) QN	Кісточка: розмір MS (d)	малий	3	Oblachinska, Stevnsbaer
		середній	5	Érди bőtermő, Schattenmorelle, Альфа, Подбєльська
		великий	7	Maliga emléke, Pándy Bb 119, Тургенєва
44. (*) (+) QN	Кісточка: форма (вигляд з боку черевного шва) VS (d)	вузькоеліптична	1	Csengődi, Meteor
		широкоеліптична	2	Fanal, Maliga emléke, Тургенєвка
		округла	3	Érди jubileum, Kelleriis 16, Альфа, Подбєльська
45. (*) QN	Плід: відношення маса плоду / маса кісточки MS (d)	мале	3	Cigánymeggy 7, Érди jubileum, Karneol
		середнє	5	Érди bőtermő, Schattenmorelle, Подбєльська, Альфа
		велике	7	Érди nagygyümölcsű, Meteor, Piramis

Продовження таблиці

1	2	3	4	5
46. (*) (+) QN	Час початку цвітіння MG	дуже ранній	1	Erdi botermo
		ранній	3	Favorit, Meteor korai
		середній	5	Cigánymeggy 7, Vowi, Тургенєвка, Подбельська
		пізній	7	Gerema, Kelleriis 16
		дуже пізній	9	Schattenmorelle, Альфа
47. (*) (+) QN	Час початку достигання плодів MG	дуже ранній	1	Tarina
		ранній	3	Meteor korai, Шалунья, Подбельська
		середній	5	Érdi bõtermõ, Favorit, Тургенєвка
		пізній	7	Pandy 279, Kántorjánosi 3, Альфа
		дуже пізній	9	Gerema, Vowi

8. Пояснення до Таблиці ознак сортів вишні звичайної і вишнево-черешневих гібридів

1) Пояснення, що охоплюють декілька ознак

Ознаки обстежують за таким ключем у другій колонці Таблиці ознак, як зазначено нижче:

(а) Дерево/однорічний пагін: усі обстеження проводять під час зими, на деревах, які хоча б один раз плодоносили.

(б) Листок: обстеження проводять влітку, на цілком сформованих листках із середини букетної гілочки.

(с) Квітка: на повністю розвинених квітках на початку розкривання пиляків.

(d) Плід і кісточка: обстеження проводять за повної стиглості.

2) Пояснення, що стосуються окремих ознак

До 1 Дерево: за силою росту

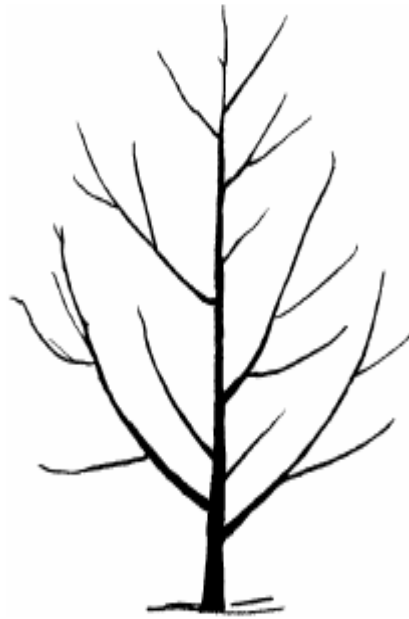
Силу росту дерева визначають як загальний приріст вегетативного росту.

До 2 Дерево: габітус

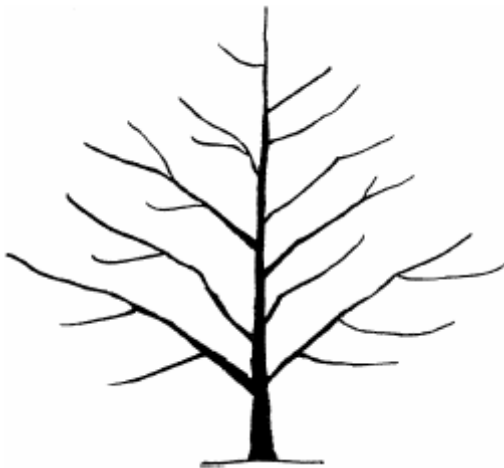
1

Прямий

2

напівпрямий

3

розлогий

4

пониклий

До 3 Дерево: галуження

Обстеження проводять на скелетних гілках з розгалуженням, яке визначається густотою бічних гілок і пагонів, за винятком плодоносних пагонів.

До 4 Дерево: розташування бруньок

Спостереження мають проводитися до сезону збирання плодів.

До 7 Однорічний пагін: міжвузля за довжиною

1

Нормальні

2

короткі

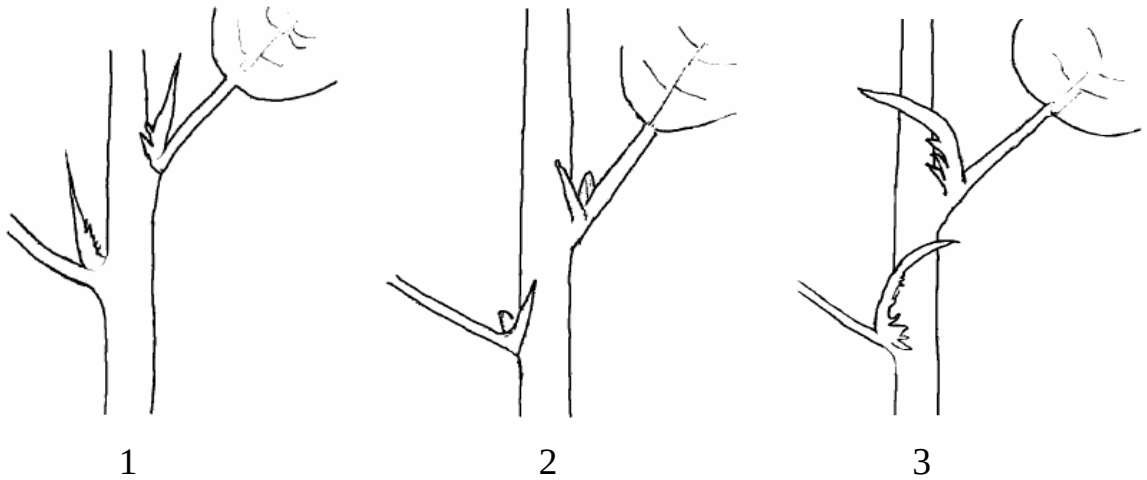
До 17 + 18 + 19 Листок: нектарники (17); Нектарники: розміщення (18); Нектарники: забарвлення (19)

Спостереження мають проводитися влітку на цілком сформованих листках у середній третині добре розвиненого однорічного пагона.

До 20 + 21 + 22 Прилисток: положення (20); розмір (21); виступи країв (22).

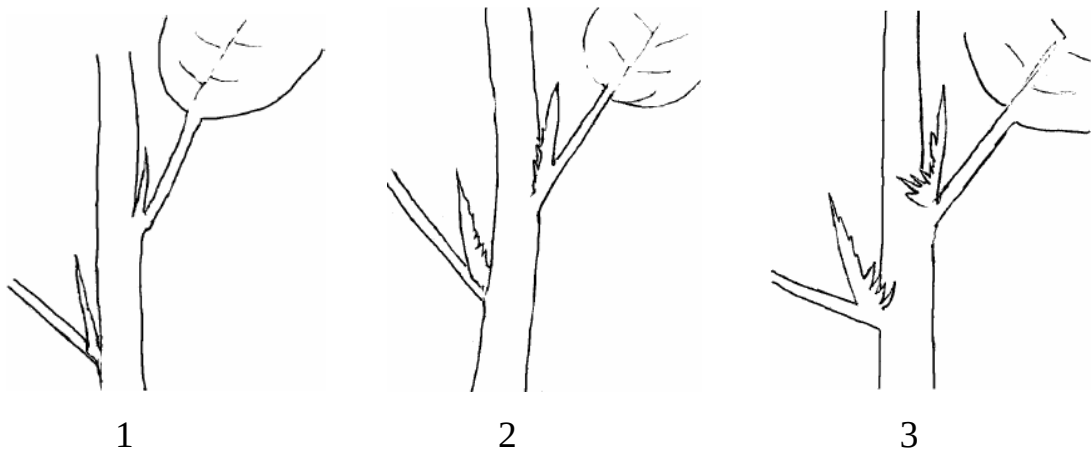
Усі спостереження за прилистком мають проводитися на п'ятому або шостому цілком сформованих листках найдовшого пагона під час активного росту.

До 20 Прилисток: положення

Відхилене від пагона притиснуте до пагона прилягає впоперек до пагона

До 22 Прилисток: виступи країв

Відсутні або слабкі

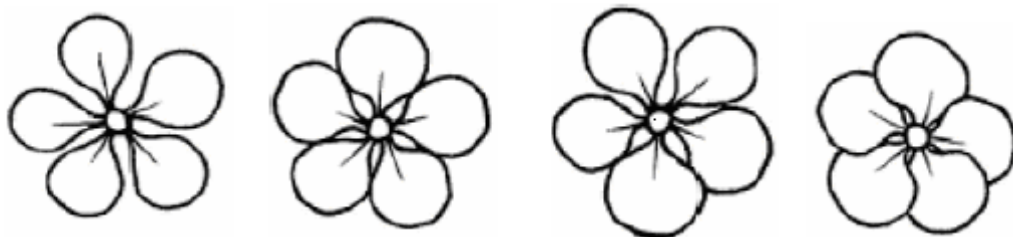
середні

сильні

До 23 Квітка: діаметр

Спостереження або вимірювання мають проводитися на повністю відкритих квітках з горизонтально розправленими пелюстками.

До 24. Квітка: розташування пелюсток

Вільне

дотичне

перекривне

До 25. Квітка: форма пелюстки.

1

Округла

2

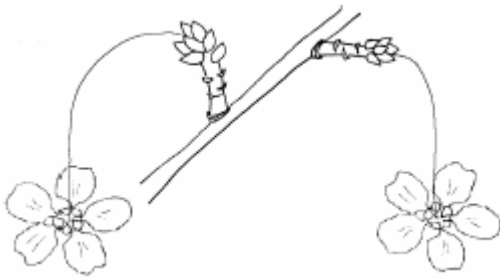
оберненояйцеподібна

3

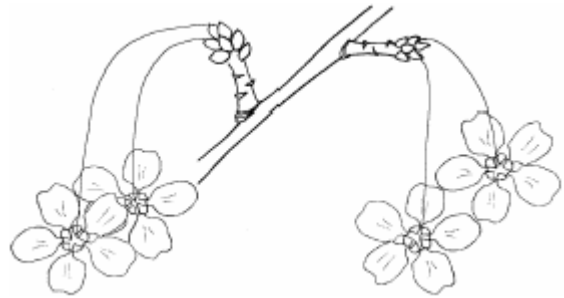
оберненоширокояйцеподібна

До 26 Квітка: розташування

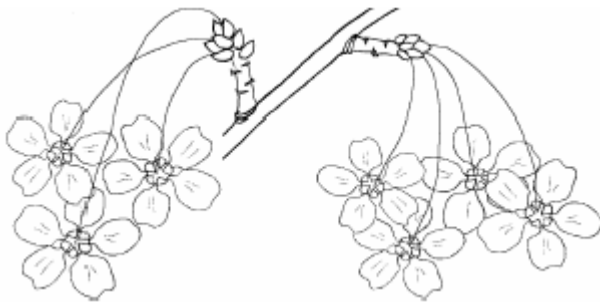
1

Поодинокі

2

попарне

3

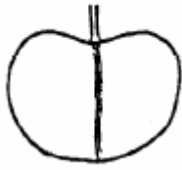
зібране в зонтикоподібне суцвіття

4

змішане

До 28 Плід: форма (вигляд з боку черевного шва)

1

Ниркоподібна

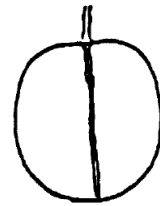
2

сплющена

3

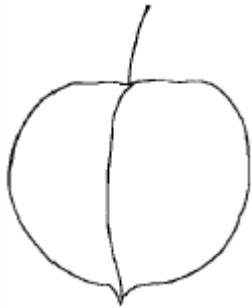
округла

4

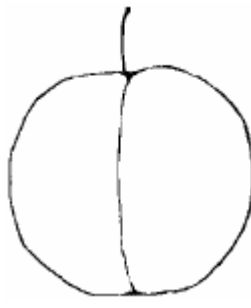
еліптична

До 29 Плід: форма верхівки

1

Загострена

2

плеската

3

вдавлена

До 44 Кісточка: форма (вид з боку черевного шва)

1

Вузькоеліптична

2

широкоеліптична

3

округла

До 46 Час початку цвітіння

Визначається, коли 5–10% квіток розкриті.

До 47 Час початку достигання плодів

Коли достигло 5–10% плодів. Плід вважають стиглим, коли його можна легко відокремити від плодоніжки.

3) Синоніми до сортів-еталонів

Сорти-еталони	Синоніми
Cigánymeggy	Zigeunerkersche
Fanal	Heimanns Konservenweichsel
Kelleriis 16	Morellenfeuer
Schattenmorelle	Griotte du Nord, Lotovka, Latos meggy, Łutówka, Morella pozdні

9. Література

1. Атлас перспективных сортов плодовых и ягодных культур Украины // Под ред. Копаня В. П. – Киев, 1999.
2. Колесникова А. Ф. Вишня. Черешня. – Харьков: Фолио; М.ООО «Изд. АСТ», 2003 – 255с.
3. Программа и методика сортоизучения плодовых, ягодных и орехоплодных культур // Под ред. Е. Н. Седова. – Орел: Изд-во ВНИИСПК, 1999. – 606 с.
4. Районовані сорти плодових і ягідних культур селекції Інституту зрощуваного садівництва // За ред. М. І. Туровцева, В. О. Туровцевої. – Київ, 2002.
5. Слива, вишня, черешня / Помология // Под ред. М. В. Андриенко, П. В. Кондратенко. – Киев, 2004. – Т. 4.
6. Test Guidelines for the conduct of tests for distinctness, uniformity and stability of Sour Cherry (*Prunus cerasus* L.), Duke Cherry (*Prunus* × *gondouinii* (Poit. & Turpin) Rehder) (TG /230/1, UPOV) // Geneva. 2003-04-05 + 2007-03-28. – 35 P. // URL: <http://www.upov.int/edocs/tgdocs/en/tg230.pdf>